

thoden, waartegen door een der meer bejaarde leden echter gewaarschuwd werd. Zeer juist leek ons de opmerking, die ook in Nederland wel gehoord mag worden, dat tot invoering van deze machines niet moet worden overgegaan op het uitsluitend advies van den handelaar in kantoormachines, maar dat de accountant eerst zijn advies moet uitbrengen over de vraag of die bedoelde machine in dat bepaalde bedrijf nuttig en noodig is, en tot werkelijke besparing kan leiden.

Dit verslag mag niet gesloten worden, zonder melding te maken van een allergezelligst feestdiner, dat op 29 Mei gegeven werd, en waaraan circa 250 à 300 dames en heeren deelnamen. Met echte Duitse gemoedelijkheid werd dit feest tot in den morgen voortgezet.

EFFICIËNTIE

Red. L. POLAK

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

NORMALISEERING ZONDER EINDE

In een pittig populair geschreven boekje, genaamd „Das Amerikanische Wirtschaftstempo als Bedrohung Europas”, vertelt *Theodor Lüddecke* wat naar zijn meening den Amerikanen de belangrijke voorsprong geeft op den inwoners van Europa. Het boekje geeft blijk van een bewondering voor alles wat Amerikaansch is en hoewel wij niet alles wat de schrijver vertelt kunnen beoordeelen, en voor onze gevoelens er hier en daar wat overdrijving in schuilt, zijn er wel fragmenten die ons belangrijk genoeg voorkomen om de aandacht van onze lezers er op te vestigen.

De lezers zullen weten wat onder normaliseering wordt verstaan. In ons land voert het Centraal Normalisatie Bureau reeds sinds meerdere jaren een intensieve propaganda in die richting. Voor schroeven, bouten, moeren, vijlen, lettertypen, briefpapier en honderde andere artikelen werden in overleg met produceenten en consumenten standaardvoorschriften bepaald, waarna deze artikelen zullen worden vervaardigd. De voordeelen hiervan zijn belangrijk en vrijwel bekend. Op het gebied van het archiefwezen is het Nederlandsche Instituut van Documentatie en Registratie in de zelfde richting werkzaam. Door invoering van het decimaalstelsel tracht men een universeele wijze van het opbergen der stukken in de verschillende archieven ingang te doen vinden.

Lüddecke wijst er in zijn boekje op dat in Amerika het gehele leven feitelijk genormaliseerd werd, waardoor een enorme tijdsbesparing in iedere richting werd verkregen. Iedereen die in Amerika komt om er zich te vestigen moet zich aan deze normaliseering aanpassen, of hij gaat onherroepelijk ten onder.

De uitdrukkingwijze bij vele Amerikanen is gelijk. L. zegt: „Der eigenartige hochgespannte Rhythmus des Amerikanischen Lebens, den jeder annehmen musz, der drüben lebt und arbeitet, ist das charakteristische”. Het is gebleken dat normalisering in productie, verkeer en levenswijze besparing geeft. Waar meer dan in Europa alles door economische motieven beheerscht wordt, heeft men die normalisering niet alleen toegepast op bouten, schroeven en moeren, maar ook op de inrichting der restaurants, op de dagelijkse menus, op kleeren etc. Zelfs de prijzen zouden bijna zonder uitzondering gestandaardiseerd zijn, zoodat overal in de V. S. de prijzen in de restaurants gelijk zijn. Zoo sterk is het begrip normalisatie in de geesten doorgedrongen, dat men zelfs van „genormaliseerde behoeften” spreken kan.

Door deze uniformiteit in een zoo groot land als de Ver. Staten, kan men goedkoop produceeren, want veel wat bij ons op bestelling naar de speciale wenschen der afnemers gemaakt wordt, kan daar als massa product gemaakt worden.

Het spreekt van zelf dat uit aestetisch oogpunt er wel wat tegen een zoo ver doorgevoerde normalisatie die ons alle gelijke kleeren, gelijke smaken en gelijke genietingen van allerlei aard wil opdringen, valt in te brengen. Toch zou de uitschakeling van de sterk gedifferentieerde smaak in een landje als Holland, dat toch al een betrekkelijk klein afzetgebied is, vele fabrieken in staat stellen hunne artikelen belangrijk goedkoper aan de markt te brengen dan thans het geval is.

Voordeelen van normaliseering is o.a. nog de geringere kapitaalsvastlegging in magazijnvoorraden van allerlei aard. Hoe sterker de normalisatie is doorgevoerd, des te minder gevaar bestaat er voor den produceent om zijn artikelen in voorraad te fabricceeren. De gebruikers zijn dan in de gelegenheid de artikelen bij behoefte onmiddellijk te krijgen.

Het boekje is vlot geschreven en maakt een prettigen indruk. Wij kunnen het bij onzen lezers aanbevelen.

NORMALBEWERBUNGSBLATT

In „Der Organisator” van 15 Mei j.l. troffen we een kort artikeltje aan onder bovenstaanden titel, waarin een goede gedachte wordt opgeworpen. De schrijver zegt n.l. dat, indien men een advertentie plaats, waarin iemand voor bepaalde werkzaamheden gevraagd wordt, er, dank zij het overgroot aanbod in werkkrachten, gewoonlijk zoo een massa brieven ontvangen worden dat de tijd ontbreekt om alle brieven behoorlijk door te lezen; er wordt dan maar op goed geluk af een greep gedaan. Hierbij worden de brieven van de meest geschikte sollicitanten soms zelfs niet geopend.

Om aan dit euvel een einde te maken stelt de schrijver voor normaalformulieren in te vullen, waarin een aantal vragen gesteld worden die door degenen, die op de advertentie schrijven willen moeten worden beantwoord. Doordat de gegevens omtrent alle sollicitanten dan op dezelfde wijze zullen worden verkregen, is het mogelijk direct een groote schifting te maken en een klein aantal formulieren over te houden van die sollicitanten waarvan men veronderstelt dat ze de meeste geschiktheid bezitten. Aan de formulieren is een souche bevestigd, dat eveneens door den sollicitant met zijn naam en adres moet worden ingevuld. Wenseht nu degene die het ingevulde formulier heeft ontvangen nadere gegevens, dan zendt hij den sollicitant het strookje, dat hij met zijn eigen firmanaam stempelt terug, de bedoeling daarvan is dan, dat een sollicitatiebrief in optima forma van den sollicitant wordt verlangd.

Bij enkele groote bankinstellingen zijn dergelijke formulieren reeds in gebruik, maar die worden pas toegezonden na ontvangst van den sollicitatiebrief, zoodat de heele berg brieven moet worden doorgeworsteld. Ligt hier niet een taak voor de verschillende personeelbonden om op die wijze de juiste beoordeeling der sollicitaties van hunne leden zooveel mogelijk in de hand te werken. Zoowel werknemers als werkgevers kunnen er slechts voordeel van hebben.

EEN PRACTISCHE COUPON-ADMINISTRATIE

Het administreeën van de coupondiensten van uitgegeven leeningen, en de administratie der dividendbewijzen vormt, vooral bij die maatschappijen die een groot aantal stukken in omloop hebben, zooals spoorwegen, hypotheekbanken en dergelijke lichamen gewoonlijk een zeer omvangrijk en daarbij tevens een onprettig werk.

Vrijwel steeds vindt men plakboeken waarin de coupons nadat ze door ponsing of stempeling waardeloos gemaakt zijn worden opgeplakt. Soms zijn die plakboeken zoo ingericht dat voor iedere obligatie een aantal vakken gereserveerd wordt dat gelijk is aan het aantal coupons dat zich bij uitgifte der stukken aan die stukken bevindt. Soms wordt per couponbetalingsdatum een boek genomen, waarin de coupons in volgorde

der stuknummers geplakt worden. Bijna altijd gaat zoo'n plakboek er op den duur minder netjes uitzien. Soms laten meerdere coupons los; worden die onmiddellijk weer opgeplakt dan veroorzaakt dit loslaten slechts geringe moeite. Soms vallen ze echter tuschen de bladen uit en vooral als het coupons zijn van een datum die nog geen vijf jaren oud is, d.w.z. waarvan de usantieel verjaringstermijn nog niet is verstreken, kan men bij het vergelijken van het saldo der grootboekrekening „onbetaalde coupons” met het bedrag dat uit het aantal nog niet volgeplakte couponvlakken in de boeken werd berekend tot onverklaarbare verschillen komen, waarvan de oplossing zeer veel tijd kan kosten. Een werkelijk belangrijke verbetering, die tevens gepaard gaat met een belangrijke besparing aan couponboeken zagen we één dezer dagen. De beschrijving laten we hier volgen.

De couponboeken waren ingericht per coupon betalingsdatum, d.w.z. dat er afzonderlijke boeken waren voor de Januari en Juli coupons der verschillende jaren en wel voor de verschillende typen van uitstaande obligatiën. Het kenmerkende van deze couponboeken was wel, dat de coupons er niet in geplakt werden, maar dat ze er in geplaatst werden ongeveer op de wijze zocals prentbriefkaarten in een daarvoor gemaakt album worden opgeborgen. Op een afstand van vijf centimeter zijn n.l. over de bladen in de breedte strooken geplakt; deze strooken die iets smaller zijn dan de coupons, zijn alleen aan den onderkant vastgemaakt, zoodat op deze wijze een soort zakken ontstaat. In deze zakken worden de coupons geplaatst nadat ze van de betaalkantoren ontvangen werden. Op de strooken die over de bladzijden geplakt zijn, werden de opeenvolgende nummers der obligatiën gestempeld.

De praktijk leert dat de coupons, eenmaal in die zakken geplaatst er nooit uitvallen. Daarbij komt dat men, bij eventuele navraag naar een bepaald nummer, alle aantekeningen die op den achterkant der coupon door de verschillende commissonnairs of betaalkantoren geplaatst zijn, kan lezen, hetgeen bij opgeplakte coupons niet het geval is. De groote besparing zit echter in het feit dat na dat de verjaringstermijn is verstreken, en er overeenstemming geconstateerd is tussehen het nog openstaande bedrag op de grootboekrekening en het uit de openstaande vakken berekende bedrag uit het couponboek, eenvoudig alle coupons uit het boek neemt en in het archief opbergt. Hetzelfde boek kan dan, nadat de uitgelote nummers zijn aangeteekend, weer dienst doen voor de coupons van een nieuwe coupon betaling datum. Bij een vijfjarigen verjaringstermijn zal men bij halfjaarlijkse couponbetaling met tien boeken kunnen volstaan. Gebruikt men plakboeken dan zijn voor een obligatieleening die bijvoorbeeld in veertig jaren successievelijk uitgeloot wordt, bij halfjaarlijkse couponbetaling, tachtig boeken noodig.

Bij een obligatieleening, waarvan jaarlijks groote bedragen aflosbaar gesteld worden, is de besparing aan boeken betrekkelijk gering en kunnen de vele nummers, die intusseken uitgeloot zijn, roet in het eten gooien.

DE ENGELSCH E MIJNWERKERSSTAKING

Zelden nog heeft de onwil van een groep werkgevers om méér efficiënte werkwijzen en beheer in te voeren zoo een noodlottig gevolg gehad als bij het conflict in de Engelsche kolennijnen. Beter dan uit de handelsberichten leert men den werkelijken toestand begrijpen uit het „Report of the Royal Commission on the Coal Industry” (1925), dat in Maart j.l. door de Staatcommissie onder voorzitterschap van *Herbert Samuel* werd uitgebracht.

Het rapport komt tot de conclusie, dat inderdaad de loonen te hoog zijn voor de industrie in haar geheel. Deze loonen dateeren uit de periode toen door de bezetting van het Ruhrgebied de grootste concurrent uit de markt bleef. Nu

deze bizondere omstandigheid is verdwenen, blijken de loonen in vele gevallen uiterst zwaar en dikwijls zelfs te zwaar te drukken. Toch verwacht de commissie alleen maar uit het feit van loonsverlaging zonder meer, geen uitkomst. Zij zegt in hare conclusies:

Het probleem heeft twee zijden. Het heeft een blijvend en een tijdelijken kant. Wij hebben voorstellen gedaan om verbetering in beide te brengen. Allereerst volgen dan die, welke de permanente euvelen trachten op te heffen.

Het hoofdstukje dat dan volgt draagt als bovenschrijft

„The need for Changes”

„De industrie als groep heeft vele verscheidenheid. Onder de bestaande mijnbedrijven dateeren vele van vroegere tijden, die slecht zijn opgezet voor de thans heerschende begrippen. De minder gunstige toestanden zijn gedeeltelijk veroorzaakt door den onderdom van de kolenvelden, gedeeltelijk door dat de velden het privaat eigendom zijn der ondernemers en gedeeltelijk door andere oorzaken. Zeer vele kolenvelden zijn te klein om geëxploiteerd te worden. Een aantal zijn gebrekkig in hunne uitrusting en meerdere gebrekkig in hunne leiding. Daartegenover staat, dat er ook een groot aantal kolennijnen zijn, die op voordeelige wijze zijn ingericht en uitstekend worden beheerd.

De wijze, waarop de kolen verbruikt worden is onwetenschappelijk. Vier vijfde van de in het land verbruikte kolen worden zoodanig verbrand, dat olie en waardevolle bijproducten verloren gaan en de atmosfeer bedorven wordt.

Onderzoek naar de methoden zoowel van delving als van verbruiking van kolen is noodzakelijk.

Het mijnbedrijf behoorde in vele plaatsen onmiddellijk verbonden te zijn met verschillende andere industrieën, met gas-, electriciteits-, olie- en chemische fabrieken, hoog- en cokesovens. Slechts een zeer bescheiden poging is er in deze richting van verticale concentratie gedaan.

De verkooporganisatie en de transportmethoden zijn te duur en verzekeren den mijnen en hun die er in werken, niet steeds de beste financieele resultaten”.

In het vervolg van dit hoofdstuk worden de punten, die hier boven genoemd worden, stuk voor stuk uitgewerkt. Het zou ons te ver voeren het rapport verder te citeren.

Bovenstaand gedeelte van het uiterst belangwekkende rapport is vooral van belang, omdat het van één bepaalde industrie zoo schitterend aantoon, dat ondanks gescreuw om bezuiniging en efficiëntie in werkelijkheid veelal alles bij het oude is gebleven. Het eenige, dat men veel al getracht heeft te bereiken, is een brute bezuiniging door het eenvoudig schrappen van uitgaven of door het verminderen van arbeidsloonen. Het is een feit, dat met het werkelijk invoeren van efficiëntie niet alleen in de Engelsche kolennindustrie maar vrijwel overal nog moet worden begonnen.

Het zal slechts weinig voorkomen, dat voor een grooten tak van industrie op een dusdanig onpartijdige wijze de weg wordt uitgestippeld om tot meer efficiëntie te kunnen komen. Laat ons hopen, dat de wenken door de commissie in haar uiterst belangwekkend rapport neergelegd, spoedig ter harte zullen worden genomen.

UIT EN VOOR DE PRAKTIJK

Red.: ABR MEY en JAMES POLAK

In deze rubriek worden elke maand een of meer opgaven gepubliceerd, waarvan ieder abonné de uitwerking aan de redactie kan inzenden.

De oplossingen moeten vóór den 25sten der maand, volgend op die, waarin de opgave is gesteld, worden toegezonden aan den rubriekredacteur, wiens naam bij de desbetreffende op-